



Ej sekretess

Remissvar

| | | |
|------------|---------------|-----------|
| Datum | Diarienummer | Ärendetyp |
| 2021-05-05 | 21FMV1086-9:1 | 12 |
| | | Sida |
| | | 1(3) |

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

| | | |
|------------------|------------|---------------|
| Er referens | Ert datum | Er beteckning |
| Ingela Alverfors | 2021-02-02 | I2021/00342 |

Svar på remiss av It-driftsutredningens delbetänkande Säker och kostnadseffektiv it-drift – rättsliga förutsättningar för utkontraktering, SOU 2021:1

Infrastrukturdepartementet har remitterat It-driftsutredningens delbetänkande *Säker och kostnadseffektiv it-drift – rättsliga förutsättningar för utkontraktering*, SOU 2021:1, till Försvarets materielverk (FMV). Synpunkter ska lämnas senast den 7 maj 2021.

Remissvar

Sammanfattning

FMV besvarar remissen med nedan synpunkter, som utvecklas vidare i remissvaret:

- FMV anser att det finns utrymme för att betrakta kommunikation och lagring via kryptografiska funktioner som icke röjda.
- Den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. OSL föreslås vara villkorlös.
- Den föreslagna inskränkningen av meddelarfriheten bifalls.
- Kompletterande analys behövs av om befintliga bestämmelser i erforderlig omfattning stödjer behovet av fungerande utkontrakterad it-drift i högre beredskapsnivåer och vid andra samhällsstörningar, främst avseende personalförsörjning och pliktförhållanden kring denna.

10.1 Utkontraktering och röjande

FMV framhåller att utredningens bedömning, att uppgifter anses vara röjda när dessa görs tillgängliga till tjänsteleverantör, oavsett om de genom att ha krypterats förhindrar att tjänsteleverantören eller någon annan utomstående kan ta del av uppgifterna, är problematisk både utifrån säkerhetsskyddsföreskrifter och utifrån att resonemanget, för den som inte är mycket väl bevandrad i de juridiskt-tekniska begreppen, lätt kan leda till missförstånd. FMV menar att utredaren borde ha kopplat bedömningen även till gällande säkerhetsskyddsföreskrifter. Enligt 2 kap 10§ säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) ska t.ex. en verksamhetsutövare skyndsamt anmäla till Säkerhetspolisen om en säkerhetsskyddsklassificerad uppgift kan ha röjts och enligt 3 kap 4 § andra stycket samma förordning ska en verksamhetsutövare som ansvarar för ett informationssystem enligt första stycket beakta risken för röjande signaler och vidta lämpliga skyddsåtgärder för systemet.

FMV

Försvarets materielverk

115 88 Stockholm

Besöksadress: Banérgatan 62

Tel: 08-782 40 00

Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se

www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340

VAT nr: SE202100-0340-01



Ej sekretess

Remissvar

| | | |
|------------|----------------|-----------|
| Datum | Diarienummer | Ärendetyp |
| 2021-05-05 | 21FMV1086-9:1 | 12 |
| | Dokumentnummer | Sida |
| | ange | 2(3) |

Säkerhetsskyddsförordningen röjandebegrepp uppfattas därmed inte som ett neutralt begrepp, som omfattar både tillåtet och otillåtet röjande.

Med utredarens resonemang frångås dessutom en av de grundläggande och internationellt vedertagna principerna med kryptering, där adekvat genomförd kryptering allmänt anses innebära att de krypterade uppgifterna inte är läsbara för obehörig, dvs. sådana krypterade uppgifter ska inte ses som röjda. Utredarens synsätt innebär i sin tur problem med krav som ställs i säkerhetsskyddslagstiftningen gällande skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter med kryptografiska funktioner som godkänts av Försvarsmakten. Att skicka med en av Försvarsmakten godkänt krypteringsfunktion säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i ett kommunikationsnät, där driften är utkontrakterad, innebär med utredarens resonemang att uppgifterna är röjda. FMV anser därför att det finns utrymme för att betrakta kommunikation och lagring via kryptografiska funktioner som inte röjda.

Utredaren anser att det inte finns nu kända säkerhetsåtgärder som gör det helt, både i teori och praktik, omöjligt för tjänsteleverantören att ta del av uppgifterna. FMV uppfattning är att det finns krypteringstekniker som i teori och praktik kan betraktas som helt säkra, dvs. teoretiskt och praktiskt omöjliga att forcera.

FMV anser att utredaren inte fullt bottnat i frågan kring eventuella konsekvenser av att myndigheter kommunicerar via system och tjänster upphandlade via multinationella it- och mobilleverantörer som även ansvarar för driften av dessa system. Uppgifter som kommuniceras via sådana lämnas, enligt utredningen, ut till en tjänsteleverantör, och kan därav komma att exponeras för andra staters rättsordningar. FMV ser fram emot att detta område belyses ytterligare i kommande betänkande.

10.2-10.3 Sekretessbrytande bestämmelse

Mot bakgrund av utredarens ställningstagande avseende röjande av uppgifter är förslaget om en sekretessbrytande bestämmelse bra. FMV anser dock att bestämmelsen ska vara villkorlös. Syftet med den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen är att underlätta för myndigheter att utkontraktera sin it-drift och ett krav på intresseavvägning, som utredningen föreslår, riskerar att motverka detta syfte.

Intresseavvägningen riskerar dessutom att bli subjektiv och lägger ett stort ansvar på det offentliga organet som ska göra bedömningen. Ett alternativ kan vara att i regleringen undanta vissa särskilt skyddsvärda uppgifter som inte ska omfattas av den sekretessbrytande regeln. FMV anser dock att en helt villkorlös bestämmelse är att föredra. Som utredningen har konstaterat så finns det flera andra regelverk som bidrar till att skydda de uppgifter som omfattas och som måste beaktas innan it-driften kan utkontrakteras. FMV anser därför att en tillräcklig säkerhet för den utkontrakterade it-driften kan uppnås även utan en bestämmelse om intresseavvägning.

11 En inskränkt meddelarfrihet

Den föreslagna inskränkningen av meddelarfriheten bedöms som nödvändig och bifalles.

Beredskapsperspektiv behövs

Offentliga och privata aktörer måste ges rättsliga förutsättningar att verka även vid höjd beredskap, starka samhällsstörningar och ytterst även vid krig eller krigsliknande tillstånd. Delbetänkandet saknar beredskapsperspektivet, till exempel belysning av möjligheten till personalförsörjning för



Ej sekretess

Remissvar

| | | |
|------------|----------------|-----------|
| Datum | Diarienummer | Ärendetyp |
| 2021-05-05 | 21FMV1086-9:1 | 12 |
| | Dokumentnummer | Sida |
| | ange | 3(3) |

privata aktörer och möjligheten till pliktstöd (civilplikt) för att kunna personalförsörja verksamheten i högre beredskapsnivåer och vid andra störningar i samhället. En analys behövs om befintliga bestämmelser är tillräckliga eller vilka kompletterande bestämmelser som är nödvändiga.

Samordnad statlig it-drift

FMV ser fram emot att frågan om ökad gemensam användning av anläggningar, it-infrastruktur och informationssystem belyses i slutbetänkandet. En sådan möjlig klustring av verksamhet inom det offentliga skulle kunna prövas för verksamheter som har likartat behov av IT-stöd. Bevakningsansvariga myndigheter borde kunna klustras, med visst gemensamt IT-stöd som följd med rätt robusthet. På så sätt möjliggörs gemensamma IT-upphandlingar och gemensam infrastruktur för likartad verksamhet, där det troligtvis även finns ett stort samarbetsbehov. En ökad gemensam användning av anläggningar, it-infrastruktur och informationssystem anses nödvändig inom det offentliga för att kunna erhålla en säker och kostnadseffektiv it-drift. Oavsett om verksamheten utkontrakteras eller bedrivs i gemensam offentlig regi, bedöms det finnas ekonomiska besparingar och kvalitetsvinster att göra.

Ärendet

I den slutliga handläggningen har jurist Johan Strandman vid Juridik- och säkerhetsstaben, säkerhetsskyddskoordinator Kjell Jönsson vid IT-staben och verksamhetssamordnare Hillevi Elvhage vid Ledningsstaben deltagit. Hillevi Elvhage har varit föredragande.

Thomas Engevall
Chef Ledningsstaben

Sändlista

Infrastrukturdepartementet: i.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till i.esd.remissor@regeringskansliet.se och ingela.alverfors@regeringskansliet.se

Försvarsdepartementet: forsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se med kopia till anneli.soderberg@regeringskansliet.se

Kopia till

FMV

Ledningsstaben

Vanessa Bonsib, Ledningsstaben

IT-staben

Juridik- och säkerhetsstaben

Arkiv (original)